

1) Για να επιτύχουν οι Μαθητικές Κοινότητες χρειάζεται η πολιτεία και οι εκπαιδευτικοί να πιστεύουν και να υπηρετούν τον θεσμό αλλά και οι ίδιοι οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα της λειτουργίας τους.

Ερώτηση: Να αναφέρετε παραδείγματα της Πολιτείας, του σχολείου, των καθηγητών και των μαθητών για τη λειτουργία αυτών.

2) Οι κοινωνικοί κανόνες ρυθμίζουν και αξιολογούν τις συμπεριφορές των ατόμων, ακόμα και τις πιο προσωπικές, όπως π.χ. ο τρόπος ομιλίας, ντυσίματος, διασκέδασης κτλ. Ορισμένοι κανόνες αφορούν όλα τα μέλη της κοινωνίας, όπως π.χ. ο σεβασμός στην πολιτισμική κληρονομιά, στα εθνικά σύμβολα, τα βασικά θέματα ηθικής συμπεριφοράς κτλ. Κάποιοι κανόνες αφορούν ορισμένα μόνο άτομα ή ομάδες στο πλαίσιο άσκησης του ρόλου τους, όπως ο ρόλος του δημοσίου υπαλλήλου, του μέλους κόμματος κτλ.

Ερώτηση: Πρέπει να υπάρχουν κοινωνικοί κανόνες σε μια κοινωνία;

Ερώτηση: Αναπτύξτε τις διαφορές τυπικού και άτυπου κοινωνικού ελέγχου;

3) Πότε ασκείται κοινωνικός έλεγχος; Άλλοτε ασκείται εκ των προτέρων, δηλαδή προληπτικά, για να μην υπάρξει παραβίαση των κανόνων και άλλοτε εκ των υστέρων, δηλαδή κατασταλτικά, όταν το άτομο έχει παραβιάσει τους κανόνες. Παράδειγμα: ο νόμος απαγορεύει τη φθορά ξένης περιουσίας. Η απαγόρευση αυτή λειτουργεί προληπτικά, δηλαδή «αναγκάζει» τα άτομα να μην προκαλούν φθορά σε ξένη περιουσία. Αν το πράξουν θα υποστούν κατασταλτικό έλεγχο (π.χ. θα τους επιβληθεί η προβλεπόμενη ποινή).

Ερώτηση: Να γράψετε στο τετράδιό σας τρία παραδείγματα πρόληψης και τρία παραδείγματα καταστολής

4) Με ποιον τρόπο ασκείται ο κοινωνικός έλεγχος;

Ασκείται με δύο τρόπους: α) Με επιβραβεύσεις. Η επιβράβευση, ο έπαινος, η επιδοκιμασία, σημαίνουν θετική αξιολόγηση της συμπεριφοράς. Στόχος των επιβραβεύσεων είναι η επανάληψη της συμπεριφοράς που επιθυμούν αυτοί που ασκούν τον έλεγχο, δηλαδή της συμπεριφοράς που κινείται μέσα στα ορισμένα όρια.

β) Με κυρώσεις. Η κύρωση, ο ψόγος, η αποδοκιμασία, σημαίνουν αρνητική αξιολόγηση της συμπεριφοράς. Στόχος των κυρώσεων είναι η αποφυγή της μη ορθής συμπεριφοράς, δηλαδή της συμπεριφοράς που έχει ξεφύγει από τα

ορισμένα όρια. Η υπέρβαση των ορίων απειλεί την κοινωνική συνοχή και αυτό δεν το θέλει καμιά ομάδα και καμιά κοινωνία.

Ερώτηση: Να γράψετε στο τετράδιό σας τρία παραδείγματα επιβράβευσης και τρία παραδείγματα κυρώσεων.

Προετοιμάστε τις Ερωτήσεις Ασκήσεις Δραστηριότητες της σελίδας 80 του βιβλίου.